

„Soča“ izhaja vsak petek in velja do pošte prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.40  
Pol leta . . . . . „ 2.20  
Četrt leta . . . . . „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poštanicah“ se plačuje za navadno pristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat  
7 „ „ „ 2 „  
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

# SOČA

Porazne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gospodarski blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Dopisi in naročnina naj se pošlje opravištvu „Soča“ Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

## Iz državnega zbora.

Važna razprava za Slovence bila je v budgetnem odseku 9. t. m.

„Slovenec“ dopisnik piše z Dunaja 10. t. m. tako-le: Zastopnik slovenskih poslancev v budgetnem odseku je dr. Tonkli, ki je dobro rešil svojo nalogo. Opoludne so imeli slovenski poslanci med seboj še neki razgovor, v katerem so pretresali, kako hočejo postopati v budgetnem odseku in kaj naj njih tovariš pred vsem od učenega ministra zahteva. Po ministrovem odgovoru se bode ravnalo njih obnašanje pri budgetni razpravi.

Obravnavo o srednjih šolah pričel je poročevalec Zeithammer z nekaterimi opazkami o preustrojuvalnem delovanju naučnega ministra, ki šviga sem ter tje in se večidel razteza le na malenkostne reči; nekatere premembe so sicer dobre, nekatere pa neprimljive. Prav dobro bi bilo zvedeti, kaj hoče minister preustrojiti in kateri glavni namen ga vodi pri njegovih premembah. Pové naj torej, zakaj se je toliko srednjih šol odpravilo in bode li še katere druge zadela ta osoda? Kako hoče uravnati gimnazije, ker je govorjenje, da se ima pridejati še deveti razred, da se imajo srednje šole uravnati enotno, naj se napravijo gimnazije z risanjem in brez risanja itd.

Minister Gautsch je na ta vprašanja odgovarjal v daljšem govoru, rekši, da se nameravajo nekatere premembe pri vseučilišnih pravosodnih strokah, kakor tudi pri zdravniškem pouku. Vendar pa tega ne dela iz osebnega nagnenja, ampak z ozirom na javne potrebe. Tudi pri srednjih šolah so nekatere premembe silno potrebne, ali treba je v tej zadevi velike previdnosti. Gledé 9. razreda odgovarja minister, da je v Nemčiji v nekaterih gimnazijah vpeljan 9. razred, da pa ne more reči, bi li ugajal tudi pri nas ali ne. O tej zadevi bode imel razsojati državni zbor, ker ta reč zadeva naučna načela. Dosedanje premembe pa niso bile načelne, in so manjšega pomena; minister je hotel z njimi le ustrezati željam, ki so se tu in tam razodevale. Več srednjih šol je odpravil zaradi pčlega števila učencev in zaradi velikih stroškov, ker v nobeni reči ljudje od države toliko ne tirjajo, kakor ravno glede šolstva.

Za južno-tirolskim poslancem Lorenzonijem,

ki je priporočal, naj se odpravijo nemške paralele na gimnaziji v Tridentu, oglašil se dr. Tonkli in omenja lani sklenjene resolucije, v kateri se vladi priporoča naprava slovenskih paralel na gimnazijah v Celji, Mariboru, Gorici in Trstu, kakor tudi italijanskih paralel v Gorici. Te paralele so iz didaktičnih ozirov neobhodno potrebne; hoteli so čakati, kako se bodo obnesle poskušnje s slovenskimi paralelkami v Ljubljani, kako bodo v slovenskih razredih izučeni dijaki napredovali v gorenjih gimnazijah itd. Te poskušnje so se dobro obnesle, kakor se je minister prepričal po svojem zaupnem v Ljubljano poslanem možu, in kakor je lani sam pripoznal v budgetnem odseku. Minister torej prav lahko ustreže željam slovenskega prebivalstva in resolucijam, ki so bile že večkrat sprejete od visoke državne zbornice. Zakaj se torej to toliko časa odklada? Ali hoče učna uprava izvrševati ravnopravnost ali ne? Troški za slovenske paralele bi bili prav neznatni, ker že zdaj obstojé paralelni razredi, seveda ne slovenski. Kateri zadržki so torej krivi, da se Slovincem njih pravice odrekajo? Saj se Slovenci ne ustavljajo pouku v nemščini, postaviti ga pa hočejo na pametno podlago, na materini jezik učencev. Prosi torej ministra, naj mu pové, kaj je vlada že pripravila za izvršitev omenjenih resolucij? Namesto da bi bila kaj storila in Slovincem privolila slovenske paralele, odpravila je gimnazijo v Kranji, kjer se je deloma poučevalo slovenski. V Kočevji tudi ni več učencev, kakor jih je bilo v Kranji, in še te le umetno skupaj zganjajo; pa naj imajo nemški Kočevci svojo gimnazijo, ali privoščite jo tudi Gorenjcem, kjer se razmere za to jako ugodne in kraji zdravi, bolj kakor v Ljubljani. Ministerstvo toži, da je dunajsko vseučilišče prenapolnjeno in skuša visokošolce drugam odpravljati. Kar je neprimerno za vseučilišče na Dunaji, ne more biti primerno za gimnazijo v Ljubljani, ki je že zdaj prenapolnjena in šteje 828 učencev. Velik del njih bi šel v Kranj, ako bi tam ostala gimnazija. Morda misli minister v Ljubljani novo šolo napraviti namesto gimnazije kranjske. Ali s tem bi slabo skrbel za državne finance, ker bo gimnazija v Ljubljani veliko dražja; pa slabo bi skrbel tudi za žep starišev, ki bi morali v Ljubljani plačevati večjo učnino, dražje stanovanje in draži živč.

Na vprašanja dr. Tonklia odgovarjal je

minister Gautsch v današnji seji budgetnega odseka. Skrbno se je izogibal vsakateri jasni in trdni obljubi. Da bi razburjenje duhove malo potolažil, kazal se je v začetku, kakor da bi hotel slovenski pouk na ljubljanski gimnaziji še razširiti, češ, da se mu ne zdi pripravno, ako se grščina tam poučuje nemški, in da bode primernejše jo poučevati slovenski. Gledé slovenskih paralel v drugih slovenskih deželah pa je trdil, da se kaže silno veliko zaprek zlasti v Gorici, kjer bi bilo treba poučevati v treh jezikih. Vendar bo to zadevo še pretresal. Kranjsko gimnazijo, rekel je minister, je odpravil zaradi prepčlega števila učencev; vse sili v Ljubljano, in Gorenjci sami niso c. lajali v Kranji. Za letošnje leto se je bilo res vpisalo več učencev, in morda bi se gimnazija ne bila odpravila, ko bi se bilo to prej vedelo. Zaradi obilnega števila učencev pa misli sedaj v Ljubljani napraviti samostaino spodnjo gimnazijo.

Dr. Tonkli je na to še enkrat poprijel besedo in ministru rekel, da z njegovim odgovorom ni zadovoljen in da mu tudi ni na vse odgovoril, kaj prihaja menda od tod, da ga ni poslušal. (Minister Gautsch je namreč med prvim Tonklijevim govorom šepetal s predsednikom budgetnega odseka. Pis.) Odgovarjal mu je samo zaradi paralel v Gorici. Ali tudi tam reč ni tako težka, kakor si misli minister. Ako se mu že potrebno zdi za 20 Nemcev na gimnaziji imeti posebne nemške razrede, naj spodnjo gimnazijo in spodnjo realno v Gorici preustroji v realni gimnaziji, eno za italijanske, eno za slovenske učence, in troški se ne bodo ne le ne pomnožili, ampak še zmanjšali. O gimnaziji v Pazinu je minister čisto molčal in vendar se je tam veljavni jezik kot učni jezik že obnesel, ker imajo vse gimnazije v Dalmaciji hrvatski učni jezik. V Celji, v Mariboru in Trstu tudi ni nobenih zaprek, ker Italijani v Trstu že imajo svojo gimnazijo. Ako minister pravi, da bode v Ljubljani napravil novo spodnjo gimnazijo, s tem sam priznava, da je bila gimnazija v Kranji potrebna. Čemu torej odpravljati potrebno gimnazijo, ki je prebivalstvu ugajala, katero ljudje sami želé? Čemu v Ljubljano siliti otroke, kjer jih je že tako preveč, čemu iskati posebnega poslopja in državi napravljati večjih stroškov, ko v Kranji že vse potrebno imajo? Boljše bi torej bilo, da bi se storil korak naprej in gimnazija v Kranji zopet napravila, namesto da gosp.

## LISTEK.

### V SPOMIN.

Nedavno smo čitali v „Obzoru“ in „Edinosti“ marsikaj zanimivega, dasi malo veselega o beneških Slovincih. Naj torej tudi „Soča“, najbližja soseda, o njih kaj pové.

Bilo je o božiči l. 1874. Goriški malosemeniščani bili smo tačas prav veseli, kajti imeli smo zopet po dolgem trudu nekoliko miru in počitka. Brezmejno pa postane naše veselje, ko necega jutra nenadoma zagledamo v naši sredini slovenskega bogoslovca Benečana iz Videmskega semenišča, ki je bil prišel pozdravit svojega znanca, Laha po rodu. Posebno pa je bil razveselil mene nepričakovani prihod tega mladeniča; koj se mu pridružil ter z njim seznanim. Prišel je bil v Gorico za sé in svojo slovenske tovariše primernih slovenskih knjig nakupovat, kojih pa v knjigarni ni mogel dobiti. Zato smo mu jih malosemeniščani drugače priskrbeli. Hipoma je bila mej nami nabrana lepa kopica raznovrstnih knjig, katere je dobri mladenič radostno odnesel v Videmsko semenišče. Koliko priskrčno veselje smo s tem činom svojim beneškim bratcem storili, popisuje nam omenjeni mladenič sam v zanimivem zahvalnem pismu, kojega od besede do besede tu priobčujem:

Premili naši prijatli!

Kolikor bolj neprevideno in nepričakovano nam dojde kako veselje, toliko večja radost se vlije v naša srca. In, ako se kedaj zgodi, da nenadoma dobimo

kako prijaznost, kakoršne sami nismo upali, in kako podporo, kakoršne nikdar nismo pričakovali: tačas se v nas tako blaga čut in goreča hvaležnost do prijatelja in dobrotnika vname, da se nam hoče srce kar stopiti od veselja. Tako radost in veselje napravili ste nam Vi, predragi naši novi prijatli, zadnje dni preteklega leta.

Mi smo že dolgo pred tem časom pogostoma mislili na bridko in žalostno dobo, ktera je že od nekdanj napočila našim bratcem Slovincem na Beneškem. Premišljevali smo namreč, kako naši mladi, ljubeznjivi dečki, koj ko h pameti pridejo in čez šolski prag stopijo, morajo že same laške besede poslušati ter s temi svojo sicer bistro glavico lomiti in razbijati. Premišljevali smo, kako mora ubogi kmet, vsakikrat, ko prime kako uradno ali drugo pismo, skrbeti in sem ter tje tekati, da si poišče koga, ki mu ga prebere. In že marsikteri pošten mož je bil od ošabnih uradnikov zasmehovan in celo okregan, za edino krivico, da ni znal laški. Premišljevali smo tudi, kako se vedno bolj vrivajo, posebno v nekterih krajih, v naš mili in sladki jezik laške besede in izrazi, ki ga neusmiljeno in grdo pačijo. Pretehtali pa smo še mnogo drugih enako in morda še bolj žalostnih reči.

Ko nas je pa taki pregled in tako premišljevanje celó razžalilo, ozli smo se še v cerkev. In o, vesela prikazen! Tukaj je vse drugače: tukaj se pridiga, se moli in poje, in vse to le v sladkem materinem jeziku. Rekli bi skoraj, da slovenščina iz javnega sveta pregnana, se je pri nas zatekla v hišo božjo, kjer mirno in veličastno kraljuje.

In, ker tudi nas navdaja sladka misel, da bo-

mo, ako Bog dá, kedaj Njegovi služabniki, in označevalci Njegove besede med milimi rojaki, smo spoznali tehtno dolžnost, vaditi se v slovenskem jeziku; da nam bo mogoče na bolj spodoben in ljudstvu koristen način opravila tega svetega stanu spolnovati. Zatorej smo skusili že več let zaporedoma vezhati se v branji, in tudi nekaj v pisanji slovenskega jezika. Pa le premalo kojig smo imeli dozdaj na pomoč pri tem opravilu. Naročili smo torej jednemu izmed nas, ki je imel ravno v Gorico iti, naj nam jih nekoliko tam priskrbi. —

In kdo Vam bo popisal našo radost in veselje, ko položil naš prijatelj, prišedši domú, veselo pred nas na mizo precejšen kupček izvrstnih in izbranih slovenskih knjig! Smehljajoč se od veselja, pripoveduje nam, kako je najprej srečno v knjigarnici našel slovnice in dvoje drugih knjig, in kako je bil potem od Vas v malem semenišči prijazno in uljudno sprejet. Nadalje nam pravi, kako ste ga ljubeznjivo nagovarjali in popraševali o nas Slovincih na Beneškem, in kako sto mu še povrh dobrosrčno ponudili lepo število slovenskih knjig, katerih ni mogel v knjigarni dobiti. Zadnjič pa še dostavi s prav gorečo hvaležnostjo, da ste radodarno odvrnili plačilo vredno za te izbrane knjige ter veledušno izrekli, da Vam je kaj drago pomagati v narodni zadevi in da le priložnosti za to želite.

So trenutki v našem življenji, v kterih se naše srce napoji tako blagih čutil, da noben jezik jih ne more dopovedati, nobeno pero popisati, le naša pamet more jih nekoliko premisliti, in srečno od njih navedeno srce popolnoma občutiti. Tak trenutek smo mi uživali, ko smo te reči slišali. Veselje in radost za



minister. Za naprtilno sramožljivosti svojega ukaza noču predragati. Gospod minister ima torej samo prazne izgovore; on nam ne more zanikati, da bi ne imeli pravice do potrebnih srednjih šol, zato je čas, da jih res tudi že skoraj dobimo. V ta namen torej vnovič stavi lani odobreno resolucijo, ki se glasi:

C. kr. vladi se nujno naroča, naj izvrši že večkrat od poslaniške zbornice sklenjene resolucije in opusti pripravljavne razrede, ki za slovenske učence obstojé v Celji in Gorici, ter v spodnjih razredih c. kr. državnih gimnazij v Gorici, Trstu, Mariboru in Celji napravi slovenske paralele; v spodnjih razredih gimnazije v Pazinu, ki se ima premestiti v Pulj, pa hrvatske paralele in jih odpreti že v šolskem letu 1888-89.

Enako naročilo se vladi daje zastran naprave italijanskih paralel v spodnjih razredih državne gimnazije v Gorici za italijanske učence."

Poročevalec Zeithammer se je pridružil tej resoluciji, ki je bila pri glasovanju res tudi sprejeta s 17 glasovi proti 11; z liberalno manjšino glasoval je tudi poslanec Lienbacher.

Učni minister opravičenih pritožb poslanca Tonklija ni bil nič kaj vesel; videlo se mu je, da so mu prav zelo presedale. Vendar pa ne bil rad imel, da bi bili dr. Tonkli in tovariši njegovi ostali pod slabim vtisom, ki so ga bile napravile njegove prve besede, in ki so bile tudi dr. Tonklija privzdignile, da je jako ostro govoril, zato se je še enkrat oglasil k besedi ter je povdarjal, da ga g. dr. Tonkli menda ni dovolj pazljivo poslušal, sicer bi se bil prepričal, da ni tako nepovoljno odgovarjal, kakor mu je očital. Ministerstvo bo že letos svojo pozornost obračalo na želje slovenskih poslancev in jim skušalo po moči ustrezati. Ali gledalo bo ob enem na to, da se slovenski učenci pridó toliko nemščine, da bodo mogli brez škode na gorenji gimnaziji slediti nemškemu pouku.

Tako je torej reč naša v budgetnem odseku rešena; ali že površni pogled kaže, da smo tam, kjer smo bili lani osorej. Takih besed in zagotovil, kakoršne je dajal gosp. naučni minister letos, slišali smo vsako leto tudi od njegovih prednikov. Ni torej čuda, da za nje nihče nič več ne dá in da to poročstvo našim poslancem ne zadostuje. Te dni se zopet snidejo in dogovoré o nadaljnjem ravnanju. Kakor večerajšnji listi poročajo, ima se splošna budgetna razprava menda res pričeti še pred Veliko nočjo, posebna pa precej po praznikih 5. aprila. Dotlej je treba slovenskim zastopnikom vedeti, pri čem da so.

## Kaj nam hočejo?

Lahone je hotel vrag vzeti, ko je slovensk odvetnik svojega branjenca pred sodnijo zagovarjal v svojem jeziku. Enako so divjali, ko je bil pravosodni minister dovolil, da se sme v zemljiške knjige tudi slovenski vpisovati. Protivili so se do skrajne meje, da bi našemu jeziku zabranili v uradni veljavo. — Kakor Lahoni na Primorskem, tako divjajo proti Slovincem Nemci na Koroškem in Štajerskem, pa tudi proti Češom na Češkem, Moravskem in Slezkem.

Nemci na Češkem zapustili so deželni zbor in nočejo več hoditi k sejam samo zato, ker so zgubili večino v zboru češkega kraljestva, ki je v velikej

pridobljeno prijaznost, in pa hvaležnost za storjeno nam dobroto, sta priklopili do vrhunca. Koj smo sklenili, da Vam list v zahvalo pišemo. Zato pa Vam zdaj kličemo: Bog Vam pevrni po meri in čez mero, On naj Vas dolgo ohrani v prid in ponos matere Slovenije!

Kaj Vam bomo pa mi povrnili za tako dobroto? Mi kakih družih izvrstnih slovenskih knjig nimamo, da bi Vam jih poslali. Morda Vam pa ustrežemo, ako Vam pošljemo kake laške ali latinske? Pišite nam, ako bi jih radi, kajti v veselje nam bode, če Vam moremo v kaki reči postreči. In, ker vemo, da Vam že s tim ustrežemo in radost napravimo, ako se pridno učimo maternega jezika, obljubimo Vam, da se v tej reči nočemo truda braniti, temveč se stanovito in veselo dela držati, saj bo to tudi v čast božjo in v prid slovenske domovine. Vselej pa, ko bomo v roke prijeli darovane nam knjige, se hočemo hvaležno spomniti na Vas in na prijaznost, katero ste blagovolili skleniti z nami, ob enem pa si hočemo z marljivim učenjem prizadati, da Vaše prijaznosti vredni postanemo.

Vas pozdravljamo, proseč Vas, da nam ohranite Vašo conjeno prijaznost, Vi pa sprejmite našo!

Vam presrečno vdani Benečanski prijatli.

(Sledé podpis, videmskih semeniščanov 4. dne prosinca 1875, kojih ne kaže priobčiti.)

Temu pismu sledilo je še več drugih od jedne in druge strani. Naslednjega leta smo bili odposlali iz goriškega cent. semenišča celo vrečo slovenskih knjig našim prijateljem v Videm. To je imelo v marsičem kaj dobre posledke. Želimo da bi imeli danes kaj posnemalcev. Bratje! v dejanji skazujmo rodoljublje svoje!

Dixi.

večini češko-slovansko. Vladati hočejo Slovanom, zatirati in zatreti jih, kakor koli mogoče. Hlapci, rabotniki naj jim bodemo; to hočejo. V tem oziru vjemajo se liberalci in konservativci popolnoma. Dejansko kažejo to konservativni Nemci v štajerskem deželnem zboru, kateri se le takrat dobrikujejo Slovincem, kadar od njih česa potrebujejo; drugače pa nečejo nič vedeti o predlogih slovenskih poslancev, kar se je pokazalo posebno pri letošnjem kozolci o zatožbi pravosodnega ministra radi zemljiško-knjižnega ukaza.

Ali moremo nemškim konservativcem v državnem zboru kaj zaupati? Zdaj silijo v versko šolo, češ, da bodo v deželnih zborih: tirolskem, gornjeavstrijskem in solnograškem preosnovali šolo po svojem. Oni — Nemci — dobro vedó, da jim ne preti nevarnost gledé jezika, zato tudi Liechtensteinov načrt ne govori o poučnem jeziku; določujejo naj ga dež. zbori. — Ubogi Slovinci na Štajarskem, Koroškem in Primorskem; ubogi Čehi na Moravskem in Slezkem po tem predlogu. Prva in glavna določba v šolski postavi za nas Slovence in Slované je JEZIK. Mi potrebujemo slovenskega jezika v ljudskih šolah na Štajarskem in Koroškem, kakor tudi v Trstu in v Gorici, pa še v družih mestih. Sedanje slovenske šole niso protiverske, kakor so nemške. Slovenski poslanci se torej ne potrebujejo za versko šolo nemškim konservativcem na ljubo razgrevati, dokler oni ne sprejmejo narodne šole v predlog. Neumljivo nam je, kako se je zamogla naša čestita duhovščina vneti za predloženi Liechtensteinov načrt ter pobirati zanj podpise. Kedor je kaj naroden, naj zdaj preudari! — obžalovati ne bode nič pomagalo. Konservativni Nemci nam bodo v narodnih zadevah ravno tako pravični, kot liberalci — kedar nas ne bodo več potrebovali — pokazali nam bodo v državnem zboru hrbet, kakor nam ga kažejo v deželnem zboru štajerskem. Slovinci radi in vestno podpisemo nemškim konservativcem prošnjo za versko šolo, da bo v vsakem kraju poučni jezik isti, koji se ljudstvu v cerkvi govori. Našim konservativnim Lahom tudi ni prav, da se Slovinci potegujemo za narodno šolo. Njim je le za versko šolo, kajti jezika laškega jim ne bo nikdo iz njih šol pehal, kakor pehajo oni našega slovenskega. Kjer so za Slovence šole v tujem jeziku, n. pr. na Koroškem, v Trstu in Gorici, tam se uriva s tujim jezikom v šole tudi nevera; drugodi ne.

Ali zamore naš Slovence rešiti verska šola po Liechtensteinovem predlogu? Nikakor ne, ampak rešiti nas more le narodna šola na verskej podlagi. Dokler se nismo Slovinci zavedali narodnosti svoje, potujčevali so nas Nemci in Lah z oči vidnimi koraki, če tudi jo bila naša odgoja povsem verska. Le šola sè slovenskim jezikom zamore v zgojiti narodno zavedno ljudstvo, brez katerega nam je pogin — gotov. — Poginiti pa nečemo; ne na ljubo — Nemcem in Lahom, bodisi liberalnim ali konservativnim! Prekaniti nas hočejo — a ne udajmo se!

## Slovinci! v Rim z brati Hrvati!

Iz „Katoliške Dalmacije“ naj za uvod poslovenimo le nekaj besed:

Mi Hrvatje hočemo iti v Rim, da pomozimo ono romanje v l. 1881., da pokažemo svetu, da smo dorasli namenjenej nalogi. — Rim sam nas pozivlje! V večnem mestu, v baziliki ev. Klementa pustili smo l. 1881. zavetje svoje: letos ga poiščemo v kapeli, kojoj je Leo XIII. v istej baziliki postavil našim sv. Apostolom.

Ali l. 1881. bili smo tam v družbi vseh slovanskih rodov. Danes ne gremo v Rim z vsemi slov. rodovi; letošnje romanje namenjeno je celemu krščanskemu svetu.

L. 1881. predstavili smo se vsi Slovani glavi krščanskega sveta kakor jedina slovanska celota: u-zajemnost slovanska nas je tje pripeljala. — No danes gremo v Rim ločeni od ostalih Slovanov, kakor narod hrvaški; narod, ki je iz Rima prejel znake svojih kraljev; narod, kojemu je v vsakej težavi Rim stal na strani; narod, kojemu je Rim ovekovječil slavne ime z dičnim nazivom „Antemurale Christianitatis“; narod, ki se hoče pri tej priliki pokazati kakor narod svoj in zaveden; narod, kojemu je v zapadni liturgiji izmed vseh slovanskih plemen izročena glavna naloga, da izvrši visoki zmisel Encyklike „Grande Munus“.

Kakor takemu narodu, ki ga vodijo posebni nameni, se nam pri tej priliki ni deliti. Francoz šel je v Rim kakor Francoz, Španec kakor Španec, a Italijan kakor Italijan. Isto storimo tudi mi! Pod jedno hrvatsko zastavo hočemo iti v Rim: Bosnjak, Hercegovac, Istran, Dalmatinec, Krajišnik, Banovec — vsi, kakor jeden narod, katerega vodi svoj i škof sè svojim Meconom (Strossmajerjem) na čelu. Dokazati moramo svetu, da čeprav razdvojeni, so vendar srca naša zjedinjena, da smo jeden narod. Tako stopajmo pred sv. Stolicu.

In kakor hrvaški romarji, in tako odaševljeni, paramotiti hočemo naše sovraze in potegniti krinke z

obraza kletim klevetnikom. Naši očeti so v jednaki okolnostih zatekali se do Rima, razkrivali mu težke rane svoje, razodevali svoje teptane pravice: in Rim jim je vedno daval leka, potrjal stara prava! In ko je kleti sovražnik oblatiti hotel očete naše in sv. Apostole z razkolništvom, Rim nam je vrnil staro poštenje.

Složno torej v Rim pod zastavo hrvaško! V to nas sili naravni zakon, živi narodni interesi, naš ponos in poštenje naše!

Bog je z nami, sv. Oče je z nami!

Slovinci! Tudi mi pojdemo v Rim, toda ne pod zastavo slovensko, ne kot skupen narod! Komu se hočemo pridružiti? Mari tistim, ki nas bodo prezirali in ki zamolče našo prisotnost? Mari hočemo preč sv. Očeta pod nemško zastavo? Ali nimamo i mi mnogo na srci, kar bi trebalo povedati sv. Očetu? Ali niso koristi bratskega hrvaškega naroda i naše koristi? Ali nismo jedno teló, jedaa kri, jeden narod? Jedna misel naj nas navdaja:

Zastopniki naroda slovenskega, poj-dimo pod zastavo slavnega našega Strossmajerja v Petrovo Stolicu! Skupaj, složno, da i sv. Oče izvé, da smo tudi Slovinci pokorni otroci njegovi, a ne, da bemo ptujcem poveljevali ime! Kdor je Slovenec, slušal nas bode.

## Dopisi.

Iz Brd, dne 6. marca. Draga „Soča“! uvrsti v svoje predale te vrstice, če bodo mogle kak sad doprinesti. Ko je pust vzel slovo pozao v noči na pepelnico, bi si bil človek mislil, da ga ne bo nikoli več na svetu. No, ako smo se veselili o pustu, saj cerkevna postava tega ne prepoveduje; a pestni čas bi se morali držati postave (pokoro), kakor o pustu (veselja) namreč naj bi se o pusti veselili, v postu naj bi se pa pokorili in žalovali za storjene grehe — male, ako ne velike! — Dragi čitatelji! tukaj v Brdih pa je vse drugače, po krémah se rogovili tako v postu kakor o pustu, ko je le kak belic v žepu. Sosebno v Vipolžah je v tem oziru silno žalostno. No, saj ni zamere, ker manjka prave dušne hrane — uže eno leto nimajo dušnega pastirja. Od kar nimajo pravega dušnega voditelja, duhovnika, se širi pri njih prava bolgarska zmešnjava; namreč tudi pri njih nosijo nekoga na ramah, kakor Bolgari svojega kneza, a to so le lahkomišelné burke. Tukaj se igra čez policijske ure. Občinarji osobito pa mladina hodi namesto v cerkev v krémo ter se tako opija, da toli iz kréme v krémo, kakor divja živina.

In kaj je temu uzrok? Dušni pastir, ki ga ni. Mladina uže celo leto ne sliši besede božje; tako tudi druge ne. Da bi jim vsaj cerkevna oblast pri-skerbela duhovna, da bi jim delil dušne hrane, potem gotovo bi bilo drugače. Moralo bi pa tudi županstvo storiti svojo dolžnost glede policijskih ur. A slišal sem, da županstvo dovoljuje nekaterim krómarjem imeti cele noči odprto krémo — se ve da proti plačilu, ali vendar ni prav, da s tem daja priložnost zapravljalivosti in poboju, ki se godijo v prepovedanih urah, mesto da bi županstvo pri takih okoliščinah bolj strogo postopalo, še olajšuje policijske ure in daja priložnost slabim gospodarjem in ljudem sploh. Zelo je treba, da temu odpomore, kedor more.

Šempas, dne 13. marca. — Dne 29. preteklega meseca popoldne položili smo v hladni grob na pokopališči truplo Lorenca Savelli-ja, tukajšnjega obče spoštovanega trgovca in prvega poštarja v Šempasu. Po dolgi, mučni bolezni (vodenici), previden s sv. zakramenti umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici, dne 27. pr. m. v 45. letu svojega življenja. Rojen je bil na Kranjskem, menda v Ribnici, ter je še le 9 let stanoval v Šempasu in trgoval z raznim blagom. Poročen je bil z Josipino Bajc, katerej je zapustil petero otrok; rajni bil je zvest član tukajšnjega bralnega društva in podružnice sv. Cirila in Metoda. On ni spreminjal svojih misli, kakor kdo drugi, ki izstopa in pristopa v „Bralno društvo“ kakor okoliščine nanašajo; bil je razun prešlega leta zmira-j tudi v odboru, ter je dosti delal za blagor društva. Zato so mu pa tukajšnji pevci tudi poli nagrobnico: „Jamica tiha“.

Ker je bil rajni tudi poštar, kakor sem že omenil, se zdaj mnogo ugiblje, kdo mu bode naslednik. Marsikdo si želi te službe, dasi je bolj častna nego plačena. Vendar kadar bo razpisana, prosilo jih bode, preveč zato skorjico kruha.

## Politični razgled.

Važnemu poročilu iz državnega zbora na prvem mestu tega lista dodamo danes še telegram, ki so ga „Novice“ prejele z Dunaja; glasi se:

„Minister Gautsch, ki je minulo soboto po-



slancu Tonklju gledé zahtevanih slovenskih paralelk odgovoril, da se nadja v tekočem letu izrečenim željam kolikor moč vstreči, odgovoril je danes pri proračunu ljudskih šol: Da bode gledé sklepa goriškega deželnege šolskega sveta za obligatni poduk nemščine v vseh tamošnjih ljudskih šolah, vsled protesta deželnege zbora in sprejetega poročila namestnikovega, v smislu postave razsodil prav v kratkem času; gledé ljudskih šol koroških Slovencev pa: da je deželne, mu predsedniku koroškemu poslal razpis z naročilom, to poizvedeti in poročati. Po došlem poročilu bode tudi to zadevo samoumevno v smislu postave rešil.

Natančneje o tem prihodnjič.

Danes osmi dan, preden smo pisali politični razgled, raznašala se je novica, da je nemški cesar umrl; a pred dotiskom „Soče“ se je novica zopet preklicala; drugi dan smo pa izvedeli, da je cesar Viljem res umrl pretekli petek pred 10 uro dopoldne. Njegova smrt do zdaj ni prouzročila nijednega izrednega dogodka, razen da je njegov nevarno bolan sin Friderik precej drugi dan odpotoval iz Italije v Berlin in prevzel vladarstvo; se ve, da z najslabšim upanjem, da bi dalj časa vladal, ker režejo mu raka iz grla in so mu, kakor smo uže poročali, vrat prerezali in cev vtaknili, da po nji sope. Za njim pride na prestol njegov 28 letni sin Viljem.

## Domače in razne vesti.

**Našim p. n. čestitim naročnikom, t. j. dolžnikom, opomnimo,** da nas stane list mnogo novcev, zato ga ne moremo zastoj dati; torej kdor nam za pretekla leta dolžne naročnine ne pošlje do konca t. m. ali nam vsaj zagotovi, da bode dolg temkoj poravnal, skupaj ali pa v mesečnih obrokih, morali mu bomo sicer list s prihodnjim mesecem ustaviti.

Sploh pa prosimo naše p. n. čestite naročnike, naj nam plačujejo naročnino vsaj za vsako četrtletje naprej, kakor se sploh plačuje časopise, ker mi moramo stroške sprot in tiskarni vsaki mesec redno plačati.

**Slovenska čitalnica v Gorici** priredi v pondeljek dne 19. t. m. o svečeniški petdesetletnici premilostnega vladike monsignora JOSIPA, JURJA STROSSMAYER-JA, odličnega svojega častnega člana slavnostno besedo z naslednjim sporedom: 1. „MI PJEVAMO“, uglasbil A. Förster, poje moški zbor; 2. SLAVNOSTNI GOVOR; 3. „STROSSMAYER — NAŠA DIKO“, uglasbil Fr. S. Kuhač, poje mešani zbor s spremljevanjem glasovira; 4. „DARILO“, uglasbil A. Nedvied, samospev s spremljevanjem glasovira; 5. „POZDRAV“, uglasbil dr. Gustav Ipavec, poje mešani zbor; 6. „SRCE JE ODKRILA“, vesela igra v jednem dejanji. Osebe: Prgovec, upokojen stotnik; Pavlinka, njegova unuka; Urša, gospodinja; Lazar, nadgozdar; Kamilo, njegov sin. Ta igra se je uže predstavljala v navzočnosti premilostnega slavljenca dne 24. maja 1884. 7. „NA GORO“, uglasbil A. Nedvied, poje mešani zbor; 8. „VE-NEC SLOVENSKIH NARODNIH PESNIJ“, sestavil A. Foerster, poje moški zbor, sopran in alt s spremljevanjem glasovira. Pričetek ob 7<sup>1/2</sup> uri zvečer. Po besedi domača zabava. K obilnej udeležbi vabi odbor.

**Koncert bode jutri v „Teatro di Società“** na korist vpokojenih vojaških kapelnikov, njihovih udov in sirot; priredi ga tukajšnja vojaška godba.

**Poziv!** Dne 2. Aprila 1888 priredi Goriško telovadno društvo „Sokol“ svoj letni občni zbor v dvorani gostilne (Tomaža Kranjca) Pri Cateriniju in po zborovanju veselico z godbo, petjem in plesom. Vstopnina za ude slovenskih društev 10 kr. za neude 25 kr. Neudom narod. društev ni dovoljen vhod brez vabila; oglasijo naj se zaradi tega o pravem času pri odboru. K prav obilni udeležitvi vabi:

Odbor.

„Edinost“ ima v poslednji številki dopis iz Gorice, v katerem omenja tudi „Sočo“. Ker vsak ne ume „ironije“, zato opomnimo, da „Soča“ zdaj izvrstno „stoji“. Bog daj zmeraj tako! Naše „retour“ lahko na prate prestejemo. „Soča“ se tiska od novega leta več listov nego lani; te dni smo pa zopet dobili nekoliko naročil s Kranjskega, Štajerskega in Hrvaškega, da nam je poslednjega lista zmanjkalo; zato prosimo nove naročnike, kojim nismo poslali 10 številke, da nam ne zamerijo. O sedanjem stanju nam je samo še to želeli, da bi vsi naročniki list redno plačevali; tem smo povedali danes zgora, kar jim gre.

**Vabilo.** Gospodje društveniki „Goriške podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda“ se uljudne vabijo k rednemu občnemu zboru, ki bo v prostorih Slovenske narodne čitalnice goriške v nedeljo dne 25. marca t. l. ob 11. uri predpoldne z naslednjim dnevnim redom: 1. odborovo poročilo o podružničnem delovanju preteklega leta; 2. poročilo denarničarjevo o denarnem podružničnem stanju; 3. morebitni predlogi in nasveti; 4. volitev novega odbora, namreč 3 odbornikov in 3 namestnikov; 5. volitev dveh zastopnikov k veliki skupščini. Ker se ne bode razpošiljala posebna vabila, naj se gospodje društveniki ravnaajo po tej objavi. V Gorici, 8. marca 1888. Načelnistvo.

**Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je v XVII. seji dne 7. marca t. l. sklenilo poslati državnemu zboru na Dunaj sledečo petico. Razposlalo je peticojo ji podružničnim načelnistvom.

Visoki zbor!

Družba sv. Cirila in Metoda, razširjena s svojimi podružnicami po vseh deželah, koder bivajo Slovenci, je pristni izraz želj in postavnih zahtev na šolskem polju, ki jih goji in za katere se poteguje slovenski narod, odkar se veseli ustavnega življenja. Ker ima to društvo vseh svojih pravil važni nalog: pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, obrača se njegovo vodstvo spoštljivo do preslavnega državnega zbora s prepokorno prošnjo:

1. Slavnoisti naj povodom obravnav o šolskih zakonih blagohotno upoštevajo iskreno željo in pravično zahtevo našega naroda, da se postavno zopet upelje konfesionalna šola, ker po našem prepričanju more le taka vzgajati nežno mladino v pravem duhu, da vzrastejo iz nje značajni katoličani, zvesti državljanji in vrli domorodci. — Slovenci smo pa skozi in skozi katolišk narod, torej nam naravno pristuje katoliška šola.

Ker se pa ta more uspešno razvijati le na edino zdravi pedagogički podlagi materinega jezika, vljudno prosimo:

2. naj preslavna zbornica v dotični zakon privzame določbo, sklicujočo se na člen XIX. osnovnih državnih zakonov o splošnih državljanjskih pravicah, ki zajamči pravico materinega jezika — tu našega slovenskega — v vseh javnih ljudskih šolah, koder bivajo Slovenci, to je: po Kranjskem; Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

V slučaju, da biva kje zadostno število inorodnih otrok, naj se poskrbi za dotično manjšino v posebnem šolskem oddelku z dotičnim materinim učnim jezikom.

Tako bode veljavna zbornica pripomogla, da pri nas prenehajo narodnostni prepiri, ko bode imel vsak svoje, kar mu gre po božjih in naravnih pravicah.

3. In ker je za razvoj slovenske literature ter inteligencije sploh prevelike važnosti to, da se na naših srednjih učiliščih v večji meri kot dozdaj goji slovenščina, in dokler ni pravična zahteva slovenskega naroda po lastnih popolnoma slovenskih gimnazijah, realkah in učiteljskih pripravnicah izpolnjena, naj visoka zbornica blagovoljno uspešno uplivati na visoko c. kr. naučno ministerstvo, da se v istini izvedejo vse one resolucije, tičeče se naše slovenščine v šolah, ki so bile v zadnjih letih po naših slovenskih poslancih navdušeno zagovarjane in po preslavni zbornici opetovano sprejete; da naš narod tem prej dospé k vživanju pravice, zajamčenih mu v državnih temeljnih zakonih.

**Pri sv. Luciji na Mostu** vstanavljam „Kmetiško bralno društvo“. Vže več let se je tu razodevala želja, da bi se ustanovilo bralno društvo. Ta splošna želja izvršuje se zdaj. Pervi trud pri ustanovitvi društva prevzel je naš gospod nadučitelj. Na njegov poziv sešlo se je 4. marca t. l. v novem šolskem poslopju 70 mož in fantov, da so se o ustanovitvi društva pomenili in porazumeli. Gospod kaplan je zbraue pozdravil, jim razložil pomen društva in njega koristi ter ga živo priporočal, zlasti pa mladim fantom, katerim ima isto biti šola za prihodnje življenje. Izvolil se je na to značajni ustanovni odbor, kateri za to skerbi, da se društvo pravno ustanovi ter delovati začne. Ustanavlja se društvo v spomin in proslavo 40 letnega vladarstva našega presvitlega cesarja. Predsednik mu je naš prečestiti gospod župnik. Pozneje kaj o razvitku društva. Bog daj sredo!

Ille.

**Ponižno vprašanje.** Kaker smo brali, razdelil je podporni odbor v pomoč revnim Goričanom uže 14.000 revnim občinam. Tudi na Bolško došla je znatna vsota; kar je vse hvale vredno. Kako pa, da v Logu nič ne vemo o tem, dasi je Log najbolj ubožna občina na Bolškem? Ne zabite nas! Vam kličejo:

Siromaki.

**Rabuka v Opatjemselu.** Dne 12. t. m. proti večeru in po noči razgrajalo je nekaj odrasle moške mladine v Opatjemselu pod vodstvom nekega krčmarja St. M., prihodnjem namišljenem županu, pred zaprtim šolskim poslopjem ter se hotela maščevati nad gosp. učiteljem, češ, da je on uzrok, da so vsi krčmarjevega brata k vojakom. Iz istega naroka

počastili so tudi gospoda vikarija. Udeleženci so za to junaštvo takoj dosegli primerno priznanje — prišla je „častna straža“ po nje, da jih je spremljala k obdovanju pri sv. Antonu v Gorici; načelnika so pa še posebno počastili z teško veržico, kakorane gotovo ne nosijo niti najbogatejše mestne gospice okoli rok.

Trtna uš se je razširila v koprskem in poreškem okraji vže čez 132 ha. Torej pozor, vinogradniki!

„Kromežiški noviny“ prinašajo na prvem mestu vže tretji naš uvodni članek; namreč iz letošnje 2. 7. in 9. številke in se jako laskavo izražajo o našem listu. Ta češki list izhaja v Kromeži na Moravskem v veliki obliki po dvakrat na teden in stoji za celo leto 7 gl. Piše pa mnogo tudi o Slovencih.

Jako priljubljenih narodnih pesmi ranjkega Kocijančiča ima založnik, velečastiti gospod Ignac Kovačič pri Sv. Luciji še nekoliko I. in II. zvezkov na razpolaganje. Marsikdo še nima teh mičnih pesmi zato, ker ni vedel, da se še dobo. Torej, kdor jih hoče imeti, naj si jih kmalu naroči pri gospodu založniku ali pa posredno pri opravištvu Soče.

Rusija, ta edina, ali ogromna slovanska velevlad, ima po poslednjem statističnem ministerijalnem razkazilu 108.787.295 prebivalcev, ali v okroglem številu 109 milijonov, ali toliko, kolikor jih imajo Avstrija, Nemčija in Italija skupaj, ki so sklenile zvezo proti Rusiji. Nobeno čudo ni torej, če se zapadna Evropa tako trese pred Rusijo, tako da zavisi vojska ali mir jedino le od Rusije, — od Slovanstva, tako da v resnici že sedaj Slovanstvo odločuje Evropski položaj. Rusija je že tako ogromen kolos, da bi jej razširjanje ozemlja bilo morebiti le v škodo. Slovanstva je dosti za dve veseli, za Rusijo in našo — Avstrijo, katera je in mora postati tudi v resnici — slovanska država.

Listnica uredništva: Gospod Anton Trampuš, c. k. poštar v Kostanjevici! Lahko Vam javno potrdimo, da še nikoli nobenega dopisa nismo dobili od Vas za list Sočo

## Naznanilo.

Ved sklepa letošnjega občnega zbora z dne 1. marca plačevala bo „Goriška ljudska posojilnica“ svojim društvenikom za preteklo leto 1887 deležnino ali dividend po 5 od sto, oziroma 50 kr. od vsakega deleža, v društvenih prostorih ob navadnih uradnih urah, to je: v ponedeljek, četrtek in nedeljo od 11. do 12. Kdor želi dobiti deležnino po pošti ali jo hoče kako drugače obrniti, naj naznani svojo željo ravnateljstvu, katero mu jo točno izpolni. V Gorici, 8. marca 1888.

RAVNATELJSTVO.

## Poslano.

Tem, ki vidijo druge, a sebe ne

bolški okolici.

Reči sem hotel, da v predzadnji „Soči“ z besedami: „živa mavrica“ nisem méril na g. Toma Mavriča, ki je mož v mojih in drugih očeh, nego na osebe, ki niso baš, da bi jih mogel človek ceniti. Nu, nu!

Pod Predelom 12 marca 1888.

Ugani Kedo.



Bicikli in tricikli iz prvih angleških tovarov

H. Bock-a na Dunaji III. Hauptstrasse 11-72

Ceniki se dopošiljajo brezplačno.

## Sadna drevesa in kolči

dobo se na slovenskem oddelku deželne kmetiške šole v Gorici po sledečih jako nizkih cenah:

|             |                          |
|-------------|--------------------------|
| jabelčnih   | po 10 do 20 kr. kos      |
| slivna      | po 15 do 25 kr. "        |
| ringlotova  | po 15 do 20 kr. "        |
| marelična   | po 20 do 25 kr. "        |
| breskvina   | po 20 do 30 kr. "        |
| murbina     | po 25 do 30 kr. "        |
| ciprese     | po 10 do 20 kr. "        |
| razne kolči | po 40 do 80 kr. 100 kom. |

V Gorici dne 6. marca 1888.

VODSTVO.



## Olikana ženska,

katoličanka od 25. do 35. let, ki je zmožna dobro gospodinjiti, namestovati in 5 letnega dečka vzgojevati, dobi prijetno službo, ako pošlje pismo na uradništvo „Soča“ pod naslovom: A Z, 908. Pismu je pridjati fotografijo in opis dosedanjega svojega življenja. Razen tega se zahteva vzgledna pravost, prava ženska dobrohotnost in priljubljen značaj.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti semenišču v Gorici prodaja se po znižani ceni — za 1 gl. 30 kr.

## VELIKI TEDEN

### VELIKA NOČ,

pisal prof. Andrej Marušič.

Knjiga se pošilja tudi po pošti na povzetje. Kdor pa denar uže z naročilom vred pošlje, naj pridene še 10 kr. za vozni list.

## Knjigotržec J. Palik,

v Gorici na Travniku

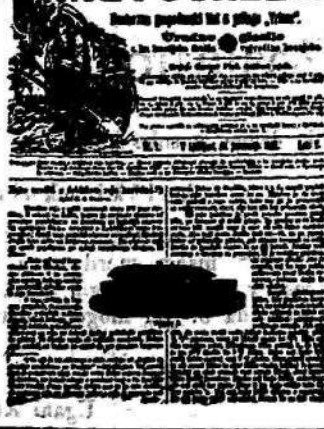
ima veliko zalogo vsega, kar spada v področje knjigotržarstva in točno izvršuje vsa naročila časopisov in muzikalij. Pri njem se dobe vse raznovrstne šolske knjige, papir, pisane, svinčniki, peresa in vse, česar se potrebuje v šoli in v uradnji. On prodaja po najnižje možni ceni. Gg. učiteljem pa cene še posebno znižuje.

Priporočuje se p. n. častitemu občinstvu, da bi blagoljno hodilo k njemu nakupovat in naročevat.

## KMETOVALEC

je edini slovenski, gospodarski list s podobami, ki izhaja dvakrat na mesec na celi polji in prinaša poljedelsko, živinarsko, vinarsko in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl. za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobe vse izšle številke tistega letnika.

## KMETOVALEC.



## VRTNAR

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in sploh vrtnarske članke in izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobe naročniki „Kmetovalca“ zastopaj.

**Franca** „čisti hitro in gotovo.“  
profesor Karl pl. Braun na Dunaji.  
**Jožefa** ne užrokuje nikakih težav  
profesor pl. Bamberger na Dunaji.  
**Grenki** „dela bolj uspešno, ko  
druga grenke vode.“  
**Vrelec** Profesor Leidesdorf na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: **FRANCA JOŽEFA GRENKI VRELEC**. Zaloga povsod. V Gorici: lekar gosp. Cristofolletti, in A. Seppenhofer. Razpošilja se iz Budapešte.

## NAZNANILO.

Lična moja prodajalnica v gospodskih ulicah št. 15 preskrbljena je obilno z vsakovrstnimi obuvali za gospode, gospe in otroke in je združena s čevlarsko delavnico, ki sprejema vsakovrstna čevlarska dela in popravila po tako nizki ceni, da se ni bati tekmecev.

**Miha Mozetič.**

Samo sredi Raštelja št. 7.

## ANTON POTATZKY

V GORICI.

Zaloga norimberškega drobnega blaga

razprodaja na debelo in na drobno.

ZA POLETJE

## SEMEENA

razne detelje, olupševalne in zarastilne trave, krmno repo in razna zelenadna semena.

Samo sredi Raštelja št. 7.

## Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

## jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izlčkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letošimi besedami, ni drugega ko prevara, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne žive, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineškega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gnojusu, riganju, zabasanju, nemorjaldnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici. V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

## OZNANILO.

Znani malar Josip Comuzzi, ki je bil oslavljen na več razstavah in je izvrsten za malarije po cerkvah na steno in na platno in za popravke ter zholjšanje istih itd., odprl je svojo delavnico na trgu sv. Antona št. 7 v Gorici.

Pohvalna spričala, ki jih je prejel za svoja dela, in mnogoštevilna njegova dosedanja dela sama priporočajo ga prijateljem lepih in resnih olupšalnih malarij, osobito za cerkve.

## MARIJACELJSKE KAPLJICE



so izvrstno zdravilo za vse želodčne bolezni; nepresegljivo zdravilo so ob slabej slasti do jedi, slabem vdihu, napenjanji, kislem zdrgovanju, zvijanju po trebuhu, prehlajenji želodca, zgagi, nabiranji skamenelca, za odpravo preobilne žleme, bledice, gnjusi in riganja, glavobola od želodca, želodčevega krča, je proti otrjenju in zagati, preobledi in prenapitji, glistam, boleznim na vranici, jetrah in zlati žili.

Cena male steklenice z naznanilom vporabe je 35, večje pa 60 kr. Osrednja razpošiljavnica je v Kromerizah.

Marijaceljske kapljice niso skrivno zdravilo. Njih sostanski deli so naznanjeni na listku o njih vporabi.

Prave Marijaceljske kaplje se doho skorej v vseh lekarnah v ovitku z rdečo znamko zgornje podobe zalepljenem.

V Gorici jih imajo lekarni Gironeoli, Cristofolletti, Kürner in Pontoni; v Sežani pa Philip Ritschel.

## Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega



To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. Ono ne pregnajo samo omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarni Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.

Ena steklenica stane 80 novcev.

## Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je visoko c. k. namestništvo v Trstu dovolilo občini rihemberški vsako leto 4 (štiri) semnje (trge) za živino kakor tudi za razno drugo blago. Tem semnjem (trgom) so določeni naslednji dnevi:

1. semenj bode na veliki torek,
2. " " dne 4. julija,
3. " " na kvatno soboto v jeseni in
4. " " dne 21. decembra.

Ako pa pride kateri teh dni na nedeljo ali praznik, prenese se semenj (trg) na sledeči dan.

V tekočem letu se ne bode plačevala tržnina za živino.

ŽUPANSTVO V RIHEMBERKU,  
dne 20. svečana 1888.

## Prodaja mnogoverstnih požlahtenih drevesc.

Pri grajščini visokorod. gosp. grofe Lanthierija na Splapn pri Vipavi se prodaja več tisuč mnogoverstnih žlahtnih drevesc: jabolk, hrušek, češenj, marile i. t. d.

Cena drevesa je po starosti in visokosti od 30-45 kr.

Da so izvrstna, se garantira.

Kupce se uljudno vabi v zavkup.

Oskerbništvo grajščine Slap pri Vipavi  
5. marca 1888.

## Črnilo od Rich. Gaertnerja,

ki naredi čevlje svetle.



ne da bi jih bilo treba s ščetjo vglajati in ostanejo svetli tudi v mokrem. Uradno je preskušano in potrjeno, da usnuj ni škodljivo in da je najboljšje med sedanji mazi.

Vpeljano je pri vojaki.

Gledati je na varstveno znamenje. Napravljeno ga tovarna Rich. Gaertner na Dunaji, Giselastr. 4, Part.

Steklenica velja 50 kr.; s pošto naročeni velja ta 2 stekle moli 1 gl. 80 kr., 6 steklenic 8 gl. 12 kr., 12 steklenic 4 gl. 80 kr. V Gorici se dobi pri E. Gentileju v gospodskih ulicah št. 10.